

דף קא.

עין משפט א.

הרמב"ם הל' איסורי מזבח פ"ו ה"ב

וְכֵן עָצִי הַמַּעֲרָכָה לֹא יִהְיוּ אֵלָּא נִבְחָרִים ^ה וְלֹא יִהְיֶה בָּהֶם תּוֹלַעַת. וְכָל עֵץ שֶׁהִתְלִיעַ כָּשֶׁהוּא לַח פָּסוּל לַמִּזְבֵּחַ. הִתְלִיעַ יָבֵשׁ גֹּרֵר אֶת הַמָּקוֹם שֶׁהִתְלִיעַ. וְעָצִי סְתִירָה פָּסוּלִין לְעוֹלָם לֹא יָבִיאוּ אֵלָּא חֲדָשִׁים:

עין משפט ב.

הרמב"ם הל' ערבין וחרמין פ"ה ה"ה

הַמְקֻדֵּשׁ בַּהֶמָּה טְהוֹרָה תְּמִימָה לְבָדֵק הַבַּיִת ^ו אֵף עַל פִּי שָׁעֵבֶר עַל עֵשָׂה מֶה שֶׁעָשָׂה עָשׂוֹי וְחָלָה קִדְּשָׁה עָלֶיהָ וְנִפְדִּית כָּשֶׁהִיא תְּמִימָה. וּמַעֲרִיף אוֹתָהּ הַכֹּהֵן בְּדַמֶּיהָ. וְהַדָּמִים יִפְּלוּ לְבָדֵק הַבַּיִת. וְאִין הַפּוֹדָה אוֹתָהּ פּוֹדָה אֵלָּא עַל מְנַת לְהַקְרִיבָהּ לַמִּזְבֵּחַ לְמָה שֶׁהִיא רְאוּיָה. שְׁכָל דָּבָר הָרְאוּי לַמִּזְבֵּחַ אֵינוֹ יוֹצֵא מִיָּדִי מִזְבֵּחַ לְעוֹלָם:

עין משפט ג.

הרמב"ם הל' איסורי מזבח פ"ו ה"ה

עין לעיל דף ק: עין משפט ה

ה. כסף משנה: ומ"ש וכן עצי המערכה לא יהיו אלא נבחרים ולא יהיה בהם תולעת וכו'. בפ"ב דמדות (משנה ה') כל עץ שנמצא בו תולעת פסול מעל גבי המזבח. ומ"ש דה"מ כשהתלע כשהוא לח אבל אם התלע כשהוא יבש גורר המקום שהתלע. מימרא דשמואל בפרק כל קרבנות (דף פ"ה:). ומ"ש ועצי סתירה פסולים לעולם לא יביאו אלא חדשים. תוספתא פ"ט דמנחות:

ו. כסף משנה: המקדיש בהמה טהורה תמימה לבדק הבית וכו'. בסוף תמורה (דף ל"ג) תניא המתפיס תמימים לבדק הבית כשהם נפדים אינם נפדים אלא למזבח שכל הראוי למזבח אינו יוצא מידי מזבח לעולם:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

דף קא:

עין משפט ו.ז.ז. הרמב"ם הל' טומאת אוכלין פ"א הכ"ה

הַעֲרֵלָה. וְכֹלֵאֵי הַכֶּרֶם.^ז וְשׁוֹר הַנֶּסְקֵל שֶׁנִּשְׁחַט. וְעִגְלָה
עֲרוּפָה בֵּין שְׁנֵשְׁחָטָהּ בֵּין שְׁנַעְרָפָה. וְצִפְּרִי מְצָרַע. וּפֶטֶר
חֲמוֹר. וּבֶשֶׁר בְּחֶלֶב. וּבֶשֶׁר פָּרָה אֲדָמָה. וְהַפְּגוּל. וְהַנּוֹתֵר.
אֵף עַל פִּי שֶׁכָּל אֱלוֹ אֲסוּרִין בַּהֲנָאָה כָּלֵן מִתְּמָאִין
טְמֵאֵת אֹכְלִין:

ז. כסף משנה: הערלה וכלאי הכרם וכו'. תוספתא בסוף עוקצין ואיתא בפרק המנחות
(דף ק"א) ופ"ק דבכורות (דף ט' ע"ב) ערלה וכלאי הכרם ושור הנסקל ועגלה ערופה
וצפורי מצורע ופטר חמור ובשר בחלב כולם מטמאים טומאת אוכלים ר"ש אומר אין
מטמאים וידוע דהלכה כת"ק. ומ"ש בשור הנסקל שנשחט. כלומר דאי נסקל מטמא טומאה
חמורה דנבילה היא. ופטר חמור פירש"י בפרק קמא דבכורות שנשחט ועדיין מפרסם שלא
ירד לטומאת נבילה אבל אם נגע בו שרץ מטמא טומאת אוכלין שאם חזר ונגע באוכלים
אחרים מטמאים אע"פ שמפרסם כדאמרין בפרק העור והרוטב. ומ"ש ועגלה ערופה בין
שנשחטה בין שנערפה. בפרק אותו ואת בנו (דף פ"א ע"ב) תנן דהשוחט פרת חטאת ועגלה
ערופה ר"ש פוטר וחכמים מחייבים ובגמרא (דף פ"ב) ועגלה ערופה לאו שחיטה ראויה
היא והתנן נמצא ההורג עד שלא תערף העגלה תצא ותרעה בעדר א"ר יוחנן עגלה ערופה
אינה משנה ועריפת העגלה מטהרת אותה כמו שחיטה כדאמרין בס"פ חטאת העוף (דף
ע' ע"ב) מדא"ר ינאי כפרה כתיב בה כקדשים וכי היכי דמליקת קדשים מטהרת מידי נבילה
גם עריפת העגלה כן ובמקום שחיטה עומדת וכ"כ רבינו בפ"ג מהל' שאר אבות הטומאה.
ומ"ש ובשר פרה אדומה. בפרק אותו ואת בנו (שם פ"א ע"ב) ופרת חטאת שחיטה שאינה
ראויה והתניא ר"ש אומר פרה מטמאה טומאת אוכלין הואיל והיה לה שעת הכושר ואמר
ר"ל אומר היה ר"ש פרה נפדית ע"ג מערכתה א"ר יוחנן פרת חטאת אינה משנה. ומ"ש
והפגול והנותר. בפרק המנחות והנסכים (דף ק"א) אמרין דלר"ש יש פיגול ונותר שאינו
מטמא טומאת אוכלים ולטעמיה אזיל דסבר דאיסורי הנאה אינם מטמאים טומאת אוכלים
אבל לרבנן בכל גוונא מטמאים טומאת אוכלים אלא אם כן היה להם שעת הכושר ומה
ששינונו בתוספתא דסוף עוקצין פיגול אינו מטמא טומאת אוכלים ר"ש היא ובלא היה לו
שעת הכושר ולית הלכתא כוותיה:

עין משפט ד.

הרמב"ם הל' פרה אדומה פ"א ה"ט

נִשְׁחָטָה לְשֵׁם חֻלִּין ^ה תִּפְדָּה וְאֵינָה מְכַפֶּרֶת. נִשְׁחָטָה עַל
גַּב מַעֲרֻכָּתָה אֵין לָהּ פְּדִיּוֹן עוֹלָמִית:

עין משפט ה.

הרמב"ם הל' פרה אדומה פ"א ה"י

לִקְחוּ פָּרָה וּמִצָּאוּ אַחֶרֶת נָאָה מִמֶּנָּה ^ט הָרִי זֶה תִּפְדָּה שְׁלֹא
בָּמוֹם:

עין משפט ו.

הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פט"ו ה"ג

אֲסוּר לְחַשֵּׁב בְּקִדְשִׁים ^י מִחֲשֶׁבָה שְׂאִינָה נְכוּנָה כְּמוֹ
שִׁיתִּבָּאָר. לְפִיכָךְ זָבַח שִׁשְׁחָטוֹ שְׁלֹא לְשִׁמּוֹ. אוֹ מִנְחָה
שֶׁקִּמְצָה שְׁלֹא לְשִׁמָּה. בֵּין בְּזֶדוֹן בֵּין בְּשִׁגְגָה. חֵיב
לְהַשְׁלִים שָׂאָר עֲבוֹדוֹת לְשִׁמּוֹן. אֶפְלוּ שִׁחַט וְקָבַל וְהוֹלִיךְ

ח. כסף משנה: נשחטה לשם חולין וכו'. שם נשחטה תפדה שחטה על גב מערכתה אין לה פדייה עולמית ופירש"י נשחטה תפדה שנשחטה חוץ למקומה ורבינו מפרש נשחטה לשם חולין ויש לתמוה על מ"ש רבינו ואינה מכפרת דהא לא כתיב בה כפרה ואין לומר שטעמו משום דחטאת קרייה רחמנא דהא חטאת ששחטה לשם חולין כשירה כמו שפסק בפרק ט"ו מפסולי המוקדשין. וי"ל שמאחר שלא עלתה לבעלים שייך לומר בה אינה מכפרת. ועוד י"ל שרמזו למה שאמרו בסוף מועד קטן (דף כ"ח) למה נסמכה פרשת פרה וכו' לומר לך מה פרה מכפרת אבל מכל מקום קשה מי הכניסו לרבינו לכתוב דבר שלא הוזכר לא בגמרא ולא בתוספתא. ועוד מאי קמשמע לן דאינה מכפרת פשיטא ואפשר דמשום דבאידך בבא קאמר תפדה מפני עורה כלומר דאין בה הנאה אלא בעורה בלבד קאמר דהאי אינה מכפרת וכיון שכן אף בשרה מותר בהנאה וצריך עיון:

ט. כסף משנה: לקחו פרה ומצאו אחרת נאה ממנה וכו'. גם זה שם:

י. כסף משנה: אסור לחשב בקדשים וכו' לפיכך זבח ששחטו שלא לשמו וכו' חייב להשלים שאר עבודות לשמן וכו'. דיוקא דמתני' ומימרא דרבא בריש זבחים ובריש מנחות. ומה שכתב אפילו שחט וקבל והולך וכו' חייב לזרוק במחשבה נכונה. מימרא דרבא בפ"ק דזבחים (דף ז'). ומ"ש רבינו כמו שיתבאר. הוא בפרק י"ז: ומפני מה נשתנה דין החטאת והפסח וכו'. בריש זבחים (דף ז') וריש מנחות (דף ד')::

בַּמַּחֲשֶׁבֶת שְׁנוּי הַשֵּׁם חַיֵּב לְזָרֵק בַּמַּחֲשָׁבָה נְכוֹנָה. וּמִפְּנֵי
 מָה נִשְׁתַּנָּה דִּין הַחֲטָאת וְהַפֶּסַח מִכָּל הַזִּבְחִים. וְדִין מִנְחַת
 חוּטָא וּמִנְחַת קִנְאוֹת מִכָּל הַמִּנְחֹת. מִפְּנֵי שְׁעִין עָלֵיהֶם
 הַכְּתוּב. הֲרִי הוּא אוֹמֵר בַּחֲטָאת 'וְשַׁחַט אוֹתָהּ לַחֲטָאת'.
 שְׁתִּהְיֶה שְׁחִיטָה לְשֵׁם חֲטָאת. וְכֵן שָׂאָר עֲבוּדוֹתֶיהָ
 לְשִׁמָּה. וְנֶאֱמַר 'עַל חֲטָאתוֹ' שֶׁתַּעֲשֶׂה לְשֵׁם אוֹתוֹ הַחֲטָא.
 וְנֶאֱמַר 'וְכִפֹּר עָלָיו' שְׁתִּהְיֶה לְשֵׁם בְּעָלֶיהָ. וְנֶאֱמַר בַּפֶּסַח
 'וַעֲשִׂיתָ פֶסַח לָהּ' אֱלֹהֶיךָ שְׁתִּהְיֶה כָּל עֲשִׂיתוֹ לְשֵׁם פֶּסַח.
 וְנֶאֱמַר 'וְאַמְרָתֶם זֶבַח פֶּסַח הוּא לָהּ' שְׁתִּהְיֶה זִבְיָתוֹ
 לְשֵׁם פֶּסַח. הֵא אִם שֶׁנָּה שָׁמוֹ אוֹ שֵׁם בְּעָלָיו פָּסוּל.
 וּבַמִּנְחַת חוּטָא הוּא אוֹמֵר מִנְחָה הִיא. וּבַמִּנְחַת סוּטָה
 נֶאֱמַר 'כִּי מִנְחַת קִנְאוֹת הִיא'. שִׁיְהִיו כָּל מַעֲשֵׂיהָ לְשִׁמָּן: